

DR. TÓTH BÉLA
1915–1996

Állatorvosdoktor, az állatorvos-tudomány kandidátusa, a Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet igazgatója (1952–1956), kutatási igazgatóhelyettese (1969–1975), a baromfibetegségek (baromfipestis, a kacsák betegségei) kutatója, szakértője, ENSZ és FAO szakértő.

Tóth Béla Torontálszigeten (Bánság) született 1915. december 27-én. Gimnáziumi tanulmányait Makón végezte 1926-tól 1934-ig. 1935-ben felvételt nyert a M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdasági és Állatorvosi Karának állatorvosi osztályára, és 1939-ben állatorvosi diplomát szerzett. Először a mezőhegyesi ménesbirtok uradalmi állatorvosa volt, majd Maroslelén magánállatorvos. Innen 1941-ben Jármay Károly meghívta a tanszékére, ahol kórszövettani gyakorlatokat vezetett. 1941 őszén behívták katonának. Két év katonai, majd harcéri szolgálat után 1944 szeptemberében mint huszárállatorvos-zászlós esett orosz hadifogságba, és 1948 májusában szabadulva tért haza Orosházára családjához. 1949 és 1952 között a Földművelésügyi Minisztérium állategészségügyi osztályának előadója, majd alosztályvezetője volt 1952 májusáig.

1952. június 1-jén kinevezték a Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet igazgatójává. 1956 után igaztalanul megvádolva mint tudományos igazgató-helyettes dolgozhatott tovább. 1965–1966-ban fél évig Angliában oltóanyagtermelő szakértő, 1969-től a Phylaxia kutatási igazgatója nyugdíjba vonulásáig, 1975-ig. Közben 1973–74-ben a mongóliai oltóanyagtermelő intézet magyar igazgatója volt. Mint nyugdíjas a dabasi kisállattenyésztő szakcsoportban meghonosította az SPF baromfityenyésztést. Ennek termékeit még exportálták is.

Tóth Béla szorgalmas, hivatásszerető kutató ember volt. 1961-ben a baromfipestissel foglalkozó munkája alapján az állatorvos-tudomány kandidátusa fokozatot nyerte el. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, a FAO is sokszor igénybe vette szaktudását. Jól tudott angolul, németül, oroszul és közepesen franciául. Tíz alkalommal küldték ki szakértőként Libanonba, Szíriába, Szomáliába, Thaiföldre, Törökországba, és Vietnamba. Elsősorban a baromfiak fertőző betegségei elleni védekezés érdekelte. Készen érte az a kihívás, amit a nagyüzemi tartás jelentett az állategészségügyben. Elsőként ismerte fel, hogy a baromfibetegségek elleni oltóanyagok termelése, kutatása és a készítmények ellenőrzése nem lehetséges az ún. SPF baromfi nélkül. A *Newcastle disease vaccines : Their production and use* és az *Outbreak of duck plague in Thailand* című társszerzőkkel írt tanulmányait (1978) a FAO adta ki angolul és spanyolul. Az utóbbit vietnámi nyelvre is lefordították.

Munkája megbecsüléseként három ízben kapta meg a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója és a Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetését. A legtöbbször a szűkebb szakma szemében nagyon értékes Hutýra Ferenc-emlékérmét becsülte.

Tóth Béla segítőkész, szerény, nagytudású, tiszteletre méltó egyéniség, társainak nemes lelkű, puritán erkölcsű, önzetlen, igaz barátja volt. Gyógyíthatatlan betegségét példaadóan viselte. 1996. január 30-án, 81 éves korában hunyt el, 1996. február 8-án az Óbudai temetőben kísérték utolsó útjára.

Irodalom

Szent-Iványi Miklós: Dr. Tóth Béla (1915–1996). *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1996. 51. 5. 319–320.

Dr. Fehér György, 200

